

גורעם זיידר

י"ל ע"י מכון "יקרא קדישא" מורשת רבוה"ק
שבועת "רמות הוד" קרעטשניק - קרית גת

פרישת תצוה תשפ"ב • גליון ג' • גליון היובל

דא"ח מיוחד

מרביה"ק ה"נועם ישראל" זיע"א
ולרבנרע"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בענייני שלום זכר • ברית • שלישי למילר

טימן טוב ומול טוב יהא לנו ולכל ישראל

ברגשו גיל וחדות, בשיר ושבח
הלל וזמרה, בקול תודה ומצהלות
שמחה, נבוא בכרסה נאמנה קדם פני
אבינו רועינו נוד תפארתינו, דוח אפינו
מאיר נתיבותינו, נשיא אלוקים בתוכנו,
נוהג כצאן עדת מרעיתו, ומדריכס על
כמתו העבודה הישרה

הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לרגל השמחה השוויה במעונו בלדת נכדו
בן לבנו חביבו הרב חיים מרדכי שליט"א

ברכת מול טוב חמה ולבבית שגורה אל
הרבנית הצדקנית תליט"א
אמה של מלכות

ומצלאין אנו לחיי מלכא, אילין מיליא יחון
לדקיעיא, שיוכה כ"ק מרן רבינו שליט"א לרות
מכל יוצ"ח מלוא הפנים נחת ותענוג דקדושה,
זיומשך שלשלת הזהב בדרך אברה"ק, ויתן לו
אלוקים אורך ימים ושנות חיים מתוך בריות
גופא ונהורא מעליא עדי נצא כולנו לקבל פני
משיח צדקינו ומלמינו בראשינו אמן

בקידה והשתחויה אל מול פני הקודש
חסידיו קרעטשניק - קרית גת

גליון מיוחד !

לרגל השמחה בחצר הקודש
שבת קודש תצוה
שמחת השלום זכר
ושמחת הברית לנכד
כ"ק אדמו"ר שליט"א
בן לבנו
הרב חיים מרדכי שליט"א
חתן הגה"צ ר'
יהושע מנחם שטרן
שליט"א
רב דק"ק ראהמסטריווקא ב"ב
♦ ♦ ♦
י"א אדר א' תשפ"ב

זמנים לשובת - קרית גת:

הדלקת נרות: 4:55

צאת השבת: 6:01

זמן ר"ת: 6:37

דא"ח על פרשת תצוה
ופורים קטן
משנתו האחרונה עלי אדמות של
רביה"ק ה"נועם ישראל זיע"א
פרשת תצוה תשע"ט

רבי אקים חיים מכ"ק אדמו"ר
הקודה"ט ה"נועם ישראל זיע"א

נועם ישראל

זהו ביאור דב' הזוה"ק, "מאן דאיהו זעיר" זעיר דא פורים קטן, דזעיר הוא קטן, "איהו רב" מפורים דאדר ב', דכפורים קטן העבודה הוא בהסתדר לפי שאין בו מצוות מעשיות, משא"כ כפורים דאדר ב' העבודה הוא כנגלה, דמקיימים את מצוות היום קריאת המגילה משלוח מנות ומתנות לאביונים, ע"כ פורים קטן גדול יותר במעלה, דהמדריגה הנעלית ביותר בעבודת ה' הוא לעבוד את הבורא ית"ש בהסתדר כנ"ל.

והוא רמוז בקרא "ו'אתה תצווה א'ת" נוטריקון אות, ירמוז לאות שב"ק שהוא כבחי' זעיר כנ"ל, וזעיר רומז נמי לפורים קטן כנ"ל, והוא אף מוסתר בשבת זו, ד"כל ברכאן דלעילא ותתא ביזמא שביעאה תליין", ו"מאן דאיהו זעיר איהו רב".

ומהאי טעמא לא נזכר שמו של משה רעיא מהימנא בפרשתן, לרמוז על גדול עבודתו דהיה בהסתרה, וככל שהעבודה נעשית בהסתדר יותר גדול, כן עבודתו יותר רצויה לפני המקום ב"ה.

השתא בזמן הקדוש והנשגב הזה דפורים קטן, ד"כל ברכאן דלעילא ותתא ביזמא שביעאה תליין", (היינו דפו"ק מוסתר בשבת זו כנ"ל), רב כוחו וחילו להמשיך השפעות טובות וברכות טובות, ועפי"ז נל"פ ענין "שנת העיבור" (דפו"ק הוא רק בשנת העיבור), ע"ד תפילה ובקשה - יה"ד דער אייבישטער זאל העלפן, זאל זיין די יאהר שנת העיבור, מלשון אשה מעוברת, שכל עקרות עמך בית ישראל יתעברו, און דער אייבישטער זאל העלפן, אז אלע וואס דארפן גיהאלפן ווערן מיט זרע של קיימא זאלן יעצט גיהאלפן ווערן בשנת העיבור אכ"ד.

{רביה"ק שיבח מאוד פירוש זה, ואמר מאמר זה בנהירו דאנפין ודיביקות עילאה, וכל משך הברכה עצם את עיניו}

כשהיא נעשית בהכנעה ושכירת הלב, הנה ענין חלישות הדעת של הצדיקים הוא ע"ד קנאת סופרים, שרואה שחבירו עלה במדריגה למעלה הימנו ואילו הוא לא, אזי מחשב בנפשו שזה משום שחטאיו גרמו לכך, וע"י זה בא להכנעה ושכירת הלב מתוך שמחה וטוב ללב.

זהו ביאור דב' הזוה"ק "מאן דאיהו זעיר" זעיר דא שבת מלכתא כנ"ל בכ' פנים, "איהו רב" דע"י שהוא זעיר באים להכנעה ושכירת הלב, והעבודה הרצויה ביותר לפני הבורא ית"ש כשהיא נעשית בהכנעה ושכירת הלב.

פורים קטן גדול טפי מפורים באדר שני

או יאמר, "מאן דאיהו זעיר איהו רב", דירמוז לפורים קטן, דזעיר הוא קטן, יתבאר עפי"ד הגמ' (מגילה ה) "אין בין אדר ראשון לאדר שני, אלא קריאת המגילה", מגילה הוא לשון התגלות, היינו שכאדר שני העבודה הוא כנגלה דמקיימים את מצוות היום קריאת מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, משא"כ באדר ראשון - פורים קטן העבודה הוא בהסתדר דלא מקיימים את מצוות היום אלא דאסורין בהספד וכתענית (ומרכים קצת בסעודה - רמ"א תרצז), ועבודה זו נעלית יותר כדאי' בזוה"ק "דהמדריגה הנעלית ביותר בעבודת ה' הוא והצנע לכת עם ה' אלוקיך", ונל"ב ע"ד משל, למה הדבר דומה, לאבן טובה ומרגלית דמחמת רוב שוויה האדם מטמינה בכספת, וככל ששוויה גדול יותר כן מטמינה במקום מוצנע יותר, כמו"כ הצדיק ככל שהוא מסתיר א"ע ועבודתו יותר, כן עבודתו רצויה יותר לפני המקום ב"ה, כחי' אוז"ל (מגילה לא) "במקום גדולתו" היינו כפי גדולתו וקדושתו של הצדיק, כן "אתה מוצא ענוותנותו" היינו שהוא מסתיר את עצמו ועבודתו.

"ואתה תצוה את בני ישראל וגו'
(כו, כ).

מה שיותר נסתר יותר גדול

הזוה"ק מקשה אמאי בכל הפרשה לא נזכר שמו של משה רעיא מהימנא, הא מלידתו אין פרשה שלא נזכרה שמו וזולת פרשה זו וטעמא בעי, {דלכא' הול"ל וידבר ה' אל משה לאמר צו את בני כו'}

ונ"ל לתרץ קו' הזוה"ק, בהקדם לכאור דב' הזוה"ק במק"א "מאן דאיהו זעיר איהו רב, ומאן דאיהו רב איהו זעיר" (זוה"ק ח"א קכ"ד ע"ב), דירמוז לשב"ק דהוא כבחי' זעיר, ויתבאר בתרי אנפי, א' דשב"ק הוא ספירת המלכות (שהיא נוק' דו"א), ומלכות לית ליה מגרמיה כלום אלא היא יונקת מהו"ק, דהנה בששת ימי המעשה על האדם לעשות אתעדל"ת, להכין עצמו בהכנה דרבה לקראת שבת מלכתא, ואז בכוא יום השב"ק אתעדל"ע, וירגיש את אור נועם קדושת השבת כפי המידה שהכין א"ע, דשבת היא מלכות דלית ליה מגרמיה כלום אלא היא יונקת מהו"ק.

ורמוז לזה רד"ל (עבר"ז ג), "כל מי שטרח בע"ש" כפי איך שהכין א"ע כששת ימי המעשה, כן באותו המידה "יאכל בשבת", ירגיש את אור נועם קדושת השבת, כ' השב"ק הוא כחי' זעיר, דהשתוו בה האדם והבהמה, דגם היא נכללת בשביתה, כדכתיב "יום השביעי שבת לה' אלוקיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך" (כ, כ).

לכך "איהו רב", ית' ע"ד שפירשתי דברי רש"י הק' ריש פר' בהעלותך, (במדבר ת, ב) "שלך גדולה משלהם", "שלך" פי' חלישות דעתך {דאהרן הכהן, שלא היה עם הנשיאים כחנוכה}, "גדולה משלהם" רצויה ומקובלת וחשובה לפני יותר מעבודת הנשיאים, דע"י חלישות הדעת באים להכנעה ושכירת הלב, והעבודה הרצויה ביותר לפני הבורא ית"ש

ומצלא, בין בעדנא דעסיק בה, בין בעידנא דלא עסיק בה, "שמן" רומז לתורה"ק כידוע, "זית זך" נקי ירמוח לעידנא דעסיק בה, "כתית" ירמוז לעידנא דלא עסיק בה אף אז "למאור" מאירה לו התורה"ק שעסק בה – להגן ולהצילם.

עוד ירמוז "ואתה תצווה" וגו' למאמרם ז"ל (אבות ד, כ) "אלישע בן אבויה אומר הלומד ליד למה הוא דומה לדיו כתובה על ניר חדש, והלומד זקן למה הוא דומה לדיו כתובה על ניר מחוק" ע"כ התורה שלמד בילדותו – גירסא דינקותא נשמר לו לעת זקנתו.

"שמן" רומז לתורה, "זית זך" ירמוז לגרסא דינקותא שהוא זך – נקי, דדומה לדיו כתובה על ניר חדש, "כתית" ירמוז לשנות הזקנה דדומה לדיו כתובה על ניר מחוק, אזי הגרסא דינקותא "למאור" מאירה לו כלומר שהיא נשמרת.

ושכינתיה, ולכן אנו אומרים קודם כל מצוה ליקב"ו.

וזוהו "ואתה" יחוד קוב"ה ושכינתיה, עי"ז "תצווה את בני"י" השפעות טובות וברכות טובות.

א"י "ואתה תצווה את בני"י" ע"ד שכתב הרה"ק הר"ר אלימלך מליז'ענסק זיע"א ריש ליקוטי שושנה לכאר המשנה באבות "אשריך בעוה"ז וטוב לך בעוה"ב" דיהודי צריך פרנסה ברווח כדי שיוכל לקיים מצות ה' אתרוג נאה טלית נאה, וכזה מכאר "אשריך בעוה"ז" דיהודי צריך טוב בעוה"ז היינו ממון, כדי שעי"ז יקיים מצות ה' ויזכה "וטוב לך לעוה"ב", וזהו "ואתה תצווה את בני"י" תשפיע להם פרנסה בהרחבה עי"ז "ויקחו אליך" ויכלו לקיים מצוותיך, לקנות אתרוג נאה וטלית נאה.

"ואתה תצווה את בני"י" וגו' הנה אסתר שלחה למרדכי "לך כנוס את כל היהודים"

"ואתה תצווה את בני ישראל" וגו'. (כז, כ).

אאמו"ר הרה"ק זיע"א פירש ע"ד מאמר זקה"ק מוהרא"ז זיע"א, דכשם שהקב"ה מדבר לכלל ישראל ע"י התורה"ק, כך כלל ישראל מדברים להקב"ה ע"י התורה"ק, בכחינת אבא כך כתוב בתורה.

ועפי"ז פירש "ואתה" – הקב"ה, "תצווה את בני ישראל" – צווה ישועות יעקב, יעקב דא ישראל, תצווה ותשפיע לכלל ישראל השפעות טובות וברכות טובות.

ונל"פ המשך הכת' דעי"ז שהקב"ה ישפיע לכל"י השפעות טובות וברכות טובות אזי "ויקחו" – א"ע, "אליך" – לעבדך, ע"ד שאמרתי לפרש 'וראו בניו גבורת'ו' כשכל"י רואים את גבורת ה' היינו הניסים והנפלאות אזי "שיבחו והודו לשמו" מקבלים עליהם עול מלכותו ית', ואז יהיה עבודתן "שמן זית זך", אכ"ר.

"ואתה תצווה את בני"י" וגו' נל"פ עפי"ד הזוה"ק בפרשתן עה"פ ואתה הקרב אליך (קע"ט, ע"ב) דמקשה אמאי נא' ואתה כו' ול"כ והקרב, ודיברת, וצוית, ולקחת, בלי מילת ואתה כדכ' בכל מקום, מכאר הזוה"ק ד"ואתה" רומז ליחוד קוב"ה ושכינתיה, ו- דא ז"א דא קוב"ה, אתה דא נוק' דז"א דא שכינתיה, "ואתה" יחוד קוב"ה ושכינתיה, דבשעת הקמת המשכן ה' היחוד.

עוד א"י בזוה"ק (ויהי קל"ה ע"ב, ועד) דהברכות אינם יורדות על שום ספירה, ולא שום שפע, עד שהשכינה מתחברת עם קוב"ה, כלומר עד שנעשה יחוד זו"ן שעל ידו יורד שפע וברכה לעולם.

ואיתא בספ"ה"ק דזכו כוונת כל העובדין טבין שאנו עושים ליחדא שמא דקוב"ה

ברון שיר ושבת, ברגשי גיל ושמחה, בבוא עת משוש בוצר קרשינו, בתת ה' שמחה באחלינו, הננו להודיע לכל קהל אנ"ש

ששמחת התנאים

לחרתן פרי עין חיים מופלג בתוי"ש
הבה"ח חיים רוד קאהן נ"ו

בן חרב"ן מורינו הרה"צ ר' מרדכי קאהן שליט"א
יתקיים בעוה"ש"ת
ביום ג' פר' כי תשא י"ד אדר א' "פורים קטן"
באולם 'דויכל רוד' [בבית הכנסת הגדול בקיסתא למטה]
רח' רבי עקיבא 53 בני ברק
בשעה 8:00 בערב
ויה"ר ששמחתה זו וישפע רוב שמחות
סימן טוב ומזל טוב
יהא לנו ולכל ישראל

דא"י בגמ' (שבת פח) "הדר קיבלוה בימי אחשורוש מאהבה" והדרך לזכות לקבל את התורה"ק הוא אחדות כדכתיב בפר' יתרו – קבלה"ת "ויחן שם ישראל נגד ההר", וברש"י שם דהטעם שנא' ויחן לשון יחיד ולא ויחנו לשון רבים דכל"י היו כאיש אחד בלב אחד, שזהו הכנה לקבלת התורה.

וזוהו "ואתה תצווה את בני"י" תצווה לש' צוותא חדא – אחדות כלומר דעי"י אחדות זוכים "ויקחו אליך" לקבל את התורה"ק מאהבה בפורים.

עוד ירמוז "ואתה תצווה" וגו' למאמרם ז"ל (סוטה כא) "תורה מגנא

◆ פניני "נועים ישראל" בענייני ברית מילה ◆

רעב, שאלו אותו והלא כייגל בידך תאכלהו, א"ל "די טאטע האט אונז אויס גילערנט אז ווען מאיז הונגערדיג טאר מאן נישט העסן", (האבא לימד אותנו שכשרעבים אסור לאכול) הרי דאף ילד רך בשנים צריך לחנך שיקדש עצמו באכילתו אע"פ שפסק הרמב"ם (רע"ה ד, א) "לא יאכל אדם אלא כשהוא רעב", אך כוונת הרה"ק מרוזין דכשיש תאוה למאכל וחפצים בו ביותר צריך להתאפק ולשבור תאוותו, כמאמר הרה"ק מוהר"ר שלמה מקארלין זיע"א לפרש דב' הזמר (ליל שב"ק מה ידירות) "חפצ'ך בו אסורים" וואס ס'וויל זיך טאר מען נישט'.

ע"כ אמרה התודה"ק "וביום השמיני עוד משחר נעודיו, יימול בשר ערלתו" צריך לחתוך בכשר החי כדי להיות יהודי, מה עושה היצה"ר מכניס בו רחמנות רעה, (ע' פסחים קט) ע"כ אל תהיה רחמן יותר מהקב"ה, ועוד בהיות ילד רך בשנים עליך לחנכו להיות שמור בקדושה ולקדש עצמו באכילתו והבן.

◆◆◆

ביאור "ברכת המילה"

בברכת המילה "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להכניסו בכריתו של אברהם אבינו", צריך להבין בנוסח הברכה הרי אברהם אע"ה נימול בן צ"ט שנה ואילו אנו מלין לשמונת ימים, ובפשטות י"ל דהכוונה על הברית שקיים אברהם אבינו כיצחק בנו בן שמונת ימים, וזהו "להכניסו בכריתו של אברהם אבינו" שמל את בנו יצחק.

עוד יש לפרש, דהנה כשהתינוק נימול בן ח' ימים, לכאור' אינו רכותא

והוא ע"י שישמור את עינו ויקדש עצמו באכילתו עוד משחר נעודיו, או אז יערה עליו השי"ת ב"ה טהרה ממרום, ועל ההורים לחנך את ילדיהם על כך, אך בעוה"ר ירדנו פלאים דאם ח"ו רואים ילד קטן הולך להדליק האלקטרי (מדליק האור) בשבת כשאביו גוער עליו 'שבת', מעירים לאב לא כך צריך לחנך "דרכיה דרכי נועם" עליך להבין נפש הילד הלא קטן הוא הנח לו, ולו יצויר שיראו אותן 'א שיינע מענטשן' כשאביו מחנכו לפרוש מתאוות העוה"ז כבר יחשדוהו לחסר דעה באומרים זו דרך קיצונית ביותר (ע' מאור ושמש פר' מטח).

אך אין זו דרך תורתנו הקדושה, אלא אדרבה ואדרבה "חושך שכטו שונא בנו" אמנם במידה כמשורה וכמשקל, אך "יצר קטן... ולעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת", אף קטן צריך לחנך לא לחלל שב"ק, ושלא ילך אחרי שרירות ליבו דבעודו קטן הוא רוצה כך וכך ולכשיגדל יכשל בחמורים יותר.

וראיה מהעובדא עם אחד מבני הרה"ק מרוזין זיע"א בהיותו ילד רך בשנים ככן שש ראו אותו מחזיק כייגל בידו וכוכה, שאלו אותו מפני מה אתה כוכה, ענה הילד כיוון שאני

רביה"ק זיע"א בסנדקאות בברית לבן הרב חיים מרדכי שליט"א בביהמ"ד ראחמסטריווקא ב"ב

הטעם שקורין לשבת שלפני המילה 'שלום זכור'

אאמו"ר הרה"ק זיע"א אמר הטעם שקורין לשבת שלפני המילה 'שלום זכור', עפ"י מה דאי' בזוה"ק "כל ברכאן דלעילא ותתא ביזמא שביעאה תליין", הרי דהמילה כלול בשבת, נמצא דשלימות הזכר נעשה בשבת, כי ע"י הברית מילה נעשה שלם בחי' "כל היתר כניטל דמי" כדכ' באברהם אע"ה על המילה "התהלך לפני והיה תמים" היינו שלם, לכך נקראת שבת שלפני המילה שלום זכור ד'שלום' לשון שלימות היינו דשלימות הזכר' נעשית בשבת זו.

◆◆◆

טעם המילה ליום השמיני

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (ויקרא יב, ג). האוה"ח הקדוש מפרש הטעם דמילה ליום השמיני דווקא, עפ"י מה שאמרו בזוה"ק (תורע מ"ד ע"א, אמר צ"א ע"ב) דכשמונה ימים א"א שלא תעבור עליו שב"ק ותגיעהו נפש החיונית הנשפעת בעולם ביום השבת כידוע ואז יהיה בן קיימא, עכלדבה"ק, צריך לדעת מנין ילפינן דמקום החיתוך הוא בערלה דווקא אולי במקום אחר הוא בחוטם או באיבר אחר, אך נראה דמכאן רואים כמה

גדולים דברי חכמים דאלמלא פירשהו לקרא לא הוי ידעינן מאי קאמר קרא, ע"כ ציזתה לנו התודה"ק "ועשית ככל אשר יודוך" ולא תסיר מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל וכדרשת חז"ל ואפי' שהוא אומר לך על ימין שהוא שמאל.

עויל"פ דהנה עיקר תכלית עבודת האדם בעוה"ז הוא להיות שמור בקדושה,

הכת' "מבשרי אחזה אלוקה" "מבשרי" כשר קודש היינו השומר אות ברי"ק, "אחזה אלוקה" זוכה להתגלות השכינה הקדושה וזאת על האדם לדעת דכפי מה שהוא שמור בקדושה ככה הוא זוכה לקרבת אלוקים.

ובזה יל"פ הכת' "כן בקודש חזיתך" כן בקודש כפי מידת הקדושה שבו 'חזיתך' זוכה להתגלות השכינה.

ע"י המילה נשפע זיווגו של אדם ומזונותיו

"וירא אליו ה'" בגמ' (סוטה ב.) קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, ובמקום אחר אוז"ל (פסחים קיח.) קשה מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, לכאורה קשה מי איכא דבר קשה כלפי שמיא, גם להכין הדמיון לקריעת ים סוף צ"ב.

ונל"ב עפי"ד במדרש אנדה עה"פ "אז ישיר משה" "אז גמט' ח' היינו בזכות מצות מילה שהוא יום שמיני ללידה נקדע ים סוף, ובוה יל"פ מאמרם ז"ל במכילתא עה"פ "הים ראה וינס" מה ראה, ארונו של יוסף היינו בזכות מצות מילה נקדע הים שהיה יוסף נטר הכרית, וזהו סוד אוז"ל (גדה לא.) "בא זכר וככר בידו" זכר דווקא דשייכא ביה מצות מילה משא"כ בנקבה, ובזכות מצות מילה נבקע הים "וככר בידו" משפיע פרנסה ומכיוון שנבקע הים משפיע ג"כ זיווגים, וזהו "וירא אליו ה'" לבקר את החולה כיון שהיה שלישי למילה כלומר ע"י מצות מילה, אלני' אותיות אילן גמט' מאכל היינו דנשפע פרנסה.

בשלישי למילה נשפע רפואה לכל משפחתו

"כחום היום" (בראשית יח, א) פרש"י "הוציא הקב"ה חמה מגרתיקה". הנה לכאור אמאי הוציא הקב"ה חמה מגרתיקה, י"ל שכל זה עשה הקב"ה כדי לרפאות את אברהם אע"ה וכדכ' (מלאכי ג, ט) "שמש צדקה ומרפא

ע"י המילה נמתקים כל הדינים "בשרשם"

אאמו"ר הרה"ק זיע"א אמר דע"י המילה נמתקים כל הדינים הרמוז לזה ד'מילה' עה"כ גמט' אלוקים הרמוז למידת הדין כידוע, כלומר דע"י המילה נמתקים כל הדינים.

הקב"ה מוחל עוונותיהם של כל המשתתפים בבית מילה

הרה"ק מוהר"ש מקארלין זיע"א אמר דכברית מילה כשמגיע אליהו הנביא הקב"ה מוחל עוונותיהם של ישראל (המשתתפים שם) דאי' במדרש 'פנחס זה אליהו' הקב"ה אמר לאליהו הנביא לרדת לכל מקום שעושים ברית מילה אמר אליהו הנביא להקב"ה הלא ידעת כי אני קנאי וחושש אני שמא אמצא שם עוברי עבירה ואהרגם כאשר הרגתי את זמרי בן סלוא, אמר לו הקב"ה תנוח דעתך ואני אמוחל עוונותיהם.

צדיק האדם לידע דאחר היותו כברית מילה הוא נעשה בכחי' צדיק על שהוא נקי מחטאים, או אז מתגבר עליו היצה"ר יותר בחי' אוז"ל (סוכה נב.) "הגדול מחכירו יצרו גדול הימנו" ע"כ צדיק להיזהר במשנה זהירות לא להיכשל בחטאים מעתה ולעלות מעלה מעלה בסולם העולה בית א-ל.

ע"י המילה זוכה להתגלות השכינה

"וירא אליו ה'" לאחר שמל זכה להתגלות השכינה, ירמוז להא דאי' בווה"ק לפרש

וחשיבות כ"כ, דהרי לאו בר דעת הוא ואינו מקיים המצווה מרצונו ומדעתו, ע"כ אנו מכרכין "להכניסו כבריתו של אברהם אבינו" והוא מלשון תפילה ובקשה יה"ר שיהא חשוב ומקובל ומרוצה לפני הקב"ה זה הנימול לשמונה, כבריתו של אברהם אבינו ע"ה שנימול מדעתו כן צ"ט שנה.

הטעם שהותכים את בשר הערלה באיזמל של ברזל

איתא במדרש דמעולם היו חותכים את בשר הערלה עם צוד אבן, ראייה מ"ותקח ציפורה צוד - אבן ותכרות את ערלת בנה" (שמות ד, כה.) ומזמן דוד המלך ע"ה עד עצם היום הזה חותכין באיזמל של ברזל.

דכשדוד המלך ע"ה לחם עם גלית הפלישתי חי' לכוש עם שריון - מגן מברזל, ודהע"ה זרק עליו אבן כראשו ונעשה נקב מפולש ונפל ארצה והרגו דוד, והנה בכוא האבן לקראת הברזל החלו מריבין כיניהם, הברזל אמר ברזל חותך אבן אינו דין שיבקע מפני האבן, והאבן אמר עשה למען אדונינו דוד, ואמר לו אם תבקע מפני אך הפעם הזה מהיום והלאה יחתכו את בשר הערלה באיזמל של ברזל ואז נתרצה הברזל לאבן, ומפני כך אנו חותכין את בשר הערלה באיזמל של ברזל על שהסכימה להיבקע בפני האבן לכבוד אדונינו דוד.

רמז לסעודת ברית מן התורה

"ויעש אברהם משתה גדול כיום הגמל את יצחק" (בראשית כא, ח) אי' בדעת זקנים מבעלי חתום' (הוב"ד בתוד"ה שש שבת קל.) 'הגמל' אותיות הג - מל כלומר דכיום הג' מל את יצחק כדכ' "וימל אברהם את יצחק בנו בן שמונת ימים", אז עשה 'משתה גדול' לכבוד המצווה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א בסנוקאות בבית לבן הר"ר דוד משה קניגסברג הי"ו

**שכר מילה בהאי עלמא איכא
דעדיין עושין אותה בשמחה**

"והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלוקיך וגו'
(דברים י, יב) כבר דקדקו קמאי אומרו עקב, גם
האיך שייך שכר בהאי עלמא הא אוז"ל

(קידושין לט.) "שכר מצוה
בהאי עלמא ליכא".

פי' זקה"ק מוהרא"ז זיע"א
דיש לדקדק במאמרם ז"ל
שכר מצוה גופא בהאי
עלמא ליכא ברם שכר
שמחה של מצוה בהאי
עלמא איכא, והנה אוז"ל
(שבת קל.) על המילה "ועדיין
עושין אותה בשמחה" א"כ
איכא שכר על המילה כיון
שעושין אותה בשמחה,
ובזה פי' הג' (ברכות כח.) "אנו
עמלים ומקבלים שכר, והם

עמלים ואינם מקבלים שכר", דקשה הא
שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, אלא בוודאי
דשכר שמחה בעשיית המצוה בהאי עלמא
איכא, ולכך אנו "מקבלים שכר" על המילה
כיון שאנחנו עדיין מקיימים אותה בשמחה,
מ"מ "הם" אעפ"י שהם מקיימים לעיתים
מצוות אך אין הם שמחים בעשייתם לכך
אע"פ שהם עמלים אינם מקבלים שכר בהאי
עלמא דשכר בהאי עלמא לא יתכן אלא על
השמחה בעת עשיית המצוה כנ"ל, משא"כ
"אנו עמלים ומקבלים שכר, דאנו שמחים

בעשיית המצוה כמאמרם
'ועדיין עושין אותה
בשמחה".

ובזה פי' הכת', "והיה"
לשון שמחה, "עקב" רומז
למידת היסוד אות ברי"ק,
שעדיין עושין אותה
בשמחה ולכך ראוינו אנו
לשכר ע"כ בהאי עלמא
"ושמר ה' אלוקיך וגו',
דשכר שמחה בעת
עשיית המצוות איכא.

♦ ♦ ♦

רצוננו ומדעתנו א"כ האיך איפוא שייך
לקבל שכר ע"ז.

וביאר דכשמל את בנו אזי אגלאי מילתא
למפרע דהי' חותך בשר ערלתו דהאב אוהב
את בנו יותר מעצמו (ע' חוכה"ל שער עבדת אלוקים

רביה"ק זיע"א בסעודת הברית הנ"ל עם הגה"צ ר' יהושע מנחם שטרן שליט"א

פתיחה) ובזה שהכניס את בנו בכריתו של א"א
אזי ק"ו וב"ב של ק"ו שהי' מל עצמו מדעתו
ומרצונו.

ובזה ביאר "בדמיק חיי" כשמל את בנו אזי
אגלאי מילתא למפרע "בדמיק חיי" שבוודאי
הי' מל עצמו מדעתו ומרצונו, ולכך כשמל
את בנו שפיר מקבל שכר על שמל עצמו,
דכשמל את בנו אגלאי מילתא למפרע
דבוודאי היה מל עצמו.

♦ ♦ ♦

בכנפיה", ע"כ כיוון שרצה השי"ת שרפואתו
תבוא מזהר, הוציא חמה בכוח גדול כדי
שיתרפא מיד ולא לתר, דכיום השלישי למילה
הוא הכאב הגדול ביותר כדכ' "והיה כיום
השלישי בהיותם כואבים" אמנם כדי שלא

יצטער על שלא יבואו
אצלו אורחים באותו יום
מפני החום, ע"כ שלח לו
המלאכים לאורחים.

ומכאן ראייה למה שאוז"ל
(ירושלמי של"ה מוע"ק) "נולד בן
זכר נתרפאה כל המשפחה"
זכר דווקא דשייכא ביה
מצות מילה משא"כ
בנקבה, הואיל והתינוק
צריך לרפואה ע"כ מרפאין
אותו, ומכיוון שמרפאין
אותו כבר מרפאין את כל
המשפחה (דלמה בכדי

שיורדו מלאכים לרפאות ברם כשיורד
לתינוק אגב זה מרפא משפחתו) ואנשי כה"ג
במכוון תיקנו שברכת רפאינו הוא ברכה
שמינית כנגד מילה שהיא שמינית ללידה.

תחת אחד השיחים אמר רביה"ק זיע"א
דמ"ש ז"ל נולד בן זכר נתרפאה כל המשפחה
דאין הכוונה ליום הלידה אלא לשלישי
{למילה}.

♦ ♦ ♦

ע"י מילת בנו מקבל שכר על מילתו

"ואומר לך בדמיק חיי" - כ"ק אדמו"ר שליט"א בברכות בברית לבן הר"ר דוד משה קניגסברג הי"ו

"ואעבור עליך ואראך
מתבוססת בדמיק ואמר לך
בדמיק חיי ואמר לך בדמיק
חיי" (יחזקאל טו, י) יל"ד כפילות
הדב' בדמיק חיי בדמיק
חיי.

פי' אאמו"ר הרה"ק זיע"א
דהנה לעולם לא היינו
צריכים לקבל שכר על
המילה כיוון שאנו נמולין
לשמונה ימים ועדיין אין
בנו דעת לרצות אם לאו
א"כ אין אנו נמולין על

◆ פנינים מב"ק מרז ארמו"ר שליט"א בענייני ברית מילה ◆

מתוך דא"ח בברית לבן הר"ר דוד משה קניגסברג הר"ו

מקריבין קרבן ע"ג המזבח כי אמר ונעשה רצונו.

◆◆◆

כל טיפת דם שיהודי שופך לה'
מכפר על דמים הרבה

יש הרבה בריתות ויכול לעלות האדם בדעתו וכי מה כבר יוסיף הברית מילה הזו, כ"ז עצת היצר לקרר את האדם מגודל המצווה, ע"כ ידוע תדעו שכל טיפת דם שיהודי שופך למען ה' זה מכפר על דמים הרבה, ובפרט עתה שמידת הדין מתוחה ואנו זקוקים לרחמי שמיים מדוכים.

◆◆◆

מליצה ישרה על כל"י דגדול מעלת ישראל
שמל עצמו מעכו"ם שמל עצמו (ב' מעמים)

אי' בזה"ק "ווי להאי יומא דאתגזר ישמעאל", (אוי לאותו היום שנימול ישמעאל), ונראה להמליץ טוב על כל"י, דאינו דומה יהודי שמל לעכו"ם שמל, א' דיהודי מל עצמו לכבוד קונו כי אמר ונעשה רצונו, שא"כ גוי לגרמיהו עבדי לרפואתו, ושומרים על כללי הרפואה, עוד חילוק יש דעכו"ם אינו מצווה וישראל מצווה, וגדול המצווה ועושה משאינו מצווה ועושה (עכ"ז ג). ויותר מכך אפי' עכו"ם שמוסר את נפשו אינו בדומה כלל לישראל שמוסר את נפשו ד"אחר כוונת הלב הן הן הדברים" (ברכות טו) העכו"ם כוונת מסירות נפשו למען האידיאולוגיה שלו והישראל כוונת מסירות נפשו למען השי"ת בלבד, והעיקר הוא הכוונה.

◆◆◆

שהיה יוסף אומר להם שימולו', לפי שע"י המילה נשפע מן השמיים רחמים וחסדים, ועפ"י סוד יוסף הוא יסוד, ויסוד קרוי כל לפי שהכל בו, היינו כל הישועות.

◆◆◆

ע"י מילת בנו מקבל שכר על מילתו

זקה"ק מוהרד"ם זיע"א אמר דלעולם לא היינו צריכים לקבל שכר על המילה שאנו נמולין לשמונה ימים ועדיין אין בנו דעת לרצות אם לאו, א"כ אין אנו נמולין מרצוננו ומדעתנו א"כ האיך איפוא שייד לקבל שכר ע"ז.

וביאר דכשמל את בנו אזי איגלאי מילתא למפרע דהיה חותך את בשר ערלתו, דהאב אוהב את בנו יותר מעצמו (ע' חובת"ל שער עבודת האלוקים פתיחה), ובזה שהכניס את בנו בכריתו של א"א ק"ו וכ"כ של ק"ו שהיה מל עצמו מדעתו ומרצונו.

ובזה פירש הכת' ואומר לך "בדמיק חיי ואומר לך בדמיק חיי" דנא' כ"פ בדמיק חיי, בדמיק חיי קמא כשמל את בנו אזי איגלאי מילתא למפרע דבדמיק חיי בתרא שבוודאי היה מל עצמו, מדעתו ומרצונו, ולכך כשמל את בנו שפיר מקבל שכר על שמל עצמו, דכשמל את בנו איגלאי מילתא למפרע דבוודאי היה מל עצמו.

◆◆◆

כוונת הברית להקריב קרבן
כי אמר ונעשה רצונו

הנה יש כוונות מהאר"י הקדוש זיע"א על מילה ומקובל שאם המוהל מכוון אזי הרך הנימול יהיה שמוד בקדושה, אך הכוונה הפשוטה הוא כנ"ל שאנו

ע"י דם מילה ניצולים מדמים אחרים

זקה"ק מוהרד"ם זיע"א אמר, דאם ח"ו נגזר שישפך דם כו' אזי אפשר להמיר את הגזירה שיהיה דם ברית.

◆◆◆

ע"י המילה נתעורר רחמי שמיים

נ"ל לפרש הכת' "וראיתי את הדם ופסחתי עליכם" (שמות יב, יג) ברש"י "ופסחתי וחמלתי" (לש' רחמים וחמלה), כשהקב"ה רואה שיהודי מל את בנו אזי נשפע עליו מן שמיא רחמים וחמלה וזהו וראיתי את הד"ם דם ברית, אזי ופסחתי עליכם לשון רחמים וחמלה שהקב"ה ירחם ויחמול עלינו.

◆◆◆

אע"פ שמילה הוא כהקרבנות קרבן ע"ג
המזבח עדיין עושין אותה בשמחה

דהנה בגמ' (שבת קל) דרשו הפסוק ש"ש אנכי על אמרתך על המילה דעדיין עושין אותה בשמחה, דהנה כשנולד לאב בן, קשה לו מאוד למולו זהו ממש בכחי' הקרבנות קרבן ע"ג המזבח, והקושי הגדול ביותר כשהאב מכניס למול את בנו בכורו, ובבן השני והשלישי זהו כבר בכחי' מצות אנשים מלומדה שכבר הורגל קצת לראות הדם, לא כן הוא פעם הראשונה, וזהו לימוד זכות גדול, שאע"פ שהוא קשה כהקרבנות קרבן ע"ג המזבח עדיין עושין זאת בשמחה, וראיתי"י לשון הבנה, שהקב"ה יראה את הקושי שיש "את הדם" כשמל את בנו או אז "ופסחתי עליכם" דאעפ"כ עושין זאת בשמחה.

וזהו כשמצרים צעקו אל פרעה ללחם אמר להם "לכו אל יוסף את אשר יאמר לכם עשו" (בראשית מא, נה). ברש"י "לפי

כיתוד אשר לא תמוט, שאין הרפואה תלויה ביד הרופא אלא ביד ה' בלבד כדכתיב "אני ה' רופאיך", ולא יכניס א"ע ח"ו למקריות הטבע דאז מה"ש יניחהו למקריות הטבע כנ"ל.

ועפ"י יובן הטעם שקבעו אנשי כה"ג רפאנו בשמינית כנגד המילה שהיא בשמינית דכשם שהמילה לא נעשית במקריות הטבע עפ"י כללי הרפואה אלא אדרבה נוהגים ההיפך הגמור מזה, דסמוך ליכנו ובטוח על ה' לגמרי, כך הכל הרפואות (דרפאינו הוא ברכה כללית על כל הרפואות) על האדם לדעת דאין הרפואה ביד הרופא אלא ביד ה' בלבד.

יה"ר שהקב"ה יעזור שכל אלו שצריכים להיוושע בזש"ק שיוושעו בקרוב, וכל אלו שצריכים להיוושע בזיווגים טובים שיוושעו בקרוב, וכל אלו שצריכים להיוושע בפרנסה, שיוושעו בקרוב בפרנסה בהרחבה, דכל הרפואות כלולות במילה, יה"ר שיהיה וראיתי את הדם – דם ברית ופסחת"י עליכם לשון רחמים וחמלה שהקב"ה כבר ירחם עלינו ויוציאנו מהגלות המר ונמהר הזה ונוכה בקרוב בימינו לכיאת משיח צדקינו ולבנין בית מקדשינו וחפארתינו כב"א.

♦ ♦ ♦

הערלה אחרי הרדמה כללית והמוהל צריך לחבוש מסיכה על פניו ובד על מנעליו כמו כל רופא מנתח,

אך ישראל קדושים לא מכניסים עצמם למקריות הטבע לשמור על כללי הרפואה הנ"ל בברית, אדרבה עוד נוהגים ההיפך הגמור מזה, וכדמצינו בציפורה אשת משה כדכ' "ותיקח ציפורה צור – אבן, ותכרות את ערלת בנה" (שמות ה, כה).

הנה בודאי לא לקחה אלא מה שמצאה שם על אם הדרך והצוד לא היה סטריילי וכן המלון שערכה שם את הברית וכו' וכו' הרי שלא הכניסה עצמה למקריות הטבע לשמור על כללי הרפואה כשמלה את בנה.

ואם יהודי מכניס א"ע ח"ו למקריות הטבע אזי מה"ש מגיחים אותו למקריות הטבע שישלוט בו כדברי הרמב"ן הידועים בפר' בחוקתי עה"פ "ואכלתם ישן נרשן".

♦ ♦ ♦

**הנהג בהם מנהג דרך ארץ
ובד בכר יהיה סמוך ליכו בטוח בה'**

אמנם בוודאי כשהאדם צריך רפואה שילך לרופא להתרפאות כאו"ל (ברכות לה). "הנהג בהן מידת דרך ארץ" אך בד בכר צ"ל חדור בתוכיות ליכו באמת

ע"י שיכוון את הכוונה הפשוטה של המילה יזכה לדורות ישרים ומבורכים

"ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך" וגו' (דברים ל, ו) יהודי שמכניס את בנו בכריתו של א"א ומכוון בליבו (העיקר הוא הכוונה כנ"ל) שהוא כמקריב קרבן ע"ג המזבח מאהבת ה' היוקדת בקרבו כי אמר ונעשה רצונו יזכהו ה' "ואת לבב זרעך" לדורות ישרים ומבורכים זרע בך ה' שילכו בדרך ה'.

♦ ♦ ♦

**בי' דב' הגמ' דרפאנו בשמינית
משום שמילה בשמינית**

כגמ' (מגילה זי) "מה ראו לומר רפאנו בשמינית, אמר ר"א מתוך שנתנה מילה בשמינית שצדיכה רפואה, לפיכך קבעהו בשמינית", וצלה"ב הלא ברכת רפאנו הוא ברכה כוללת את כל הרפואות שברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו של האדם, ומילה אינה אלא איבר א'.

♦ ♦ ♦

**העניין שבברית מילה
לא שומרים על כללי הרפואה**

אך העניין דהנה עפ"י דרך הטבע היו צריכים לערוך הברית בחדר ניתוח – מקום סטריילי מקום נקי ויבש עם כל הדברים הנצרכים לחדר ניתוח, ולחתוך

כ"ק אדמו"ר שליט"א בברכות בברית לבן הר"ר דוד משה קניגסבורג הי"ו

רביה"ק זיע"א בברכות לבן הרב חיים מרדכי שליט"א עם הגביע מהרה"ק הר"ר מרדכל'ע מנדבוונא זיע"א

♦ "ונשא ארת משפט בני
ישראל על ליבו" ♦

לרגל השמחה בלידת הבן להרב חיים מרדכי שליט"א ולרגל ימי הפורים הבעל"ט, באנו אליו בבקשה שיספר לנו סיפור ממיטב זכרונו על רבינו הקוה"ט זיע"א שהתרחש בחג הפורים, סיפור מיוחד שחדר לו לעצמות.

ברוב השבועות מובא במדור זה סיפורי הוד ומופת למעלה מדרך הטבע שפעל אדמו"ר הקדוש והטהור זיע"א לבני ישראל, סיפורים מבהילים על הרעיון שרואים במוחש איך שהקב"ה הישרה שכינתו ונתן כוח לצדיק אשר שיעבד נפשו רוחו ונשמתו לה'.

אבל אני אבחר סיפור שאכן כלול בזה גם מופת אבל לא זהו עיקר המעשה, העיקר שאנו למדים מסיפור זה כוח האמונה של רבינו, והישרות והמידת האמת והנקיות כפיים, מה לנו יותר להאריך אבוא ואספרה לכם מעשה אשר היה אשר רבים זוכרים זאת:

סיפור זה התרחש בחג הפורים תשע"ד וכך הוה - בשושן פורים למחרת מחג פורים נעלה ביותר אשר אינו ניתן לשער ולתאר עלי גליון, התפלל רבינו תפילת שחרית ברוב עם בהיכל ביהמ"ד "תפילה למשה", בסיום התפילה נכנס רבינו לחדר קדשו ואני ועוד כמה סובבים אחריו.

רבינו היה בנהירו דאנפין, שמחה גדולה היתה משוכה על

רבינו החל לספר: 'אתמול בעת השוה"ט ניגש יהודי עם בחור א' עם קויטל וביקש ברכה לשידוך, ואני ברכתי אותו, אבל ההוא לא הסתפק ורצה הבטחה, ודרש בכל תוקף 'שהרבי יבטיח לי', אמרתי לו 'מה אני הקב"ה?! אני יכול להבטיח?!' איני יכול להבטיח!!! אני יכול לברך ולהתפלל לה', אבל הקב"ה הוא המנהיג את העולם כרצונו'.

אבל ההוא לא הרפה ומשך זמן רב מאד ניסה לשדל אותי שאני יועיל להבטיח לו הבטחה לשידוך.

תוך כדי שסיפר רבינו מעשה זה, עלה במוחי התמונה אכן שהיה א' שהיה זמן רב מקופף לרבינו במשך השוה"ט והרבה דיבורים היה ביניהם, וכמה שניסו כבר להזיזו לא עלה בידם.

ממשיך רבינו ומספר: 'הרמתי את עיני וראיתי את הבחור איך שהוא נראה ה"י, וראיתי שבאמת צריך נס שמישהו ירצה אותו, כך היה זמן רב, עד שראיתי שהוא לא מרפה, ואיני יכול להיחלץ ממנו, אמרתי לו 'אם תביא כזה וכזה סכום יש ממה לדבר על הבטחה', ואני חשבתי שאפילו שהוא בעל פרנסה ובעל אמצעים, אבל סכום גדול כזה כמו שנקטתי לו יקשה עליו ובכך אני אתפטר מהסיפור שנפל עלי, אבל ההוא עדיין לא הרפה ואמר לי 'רבי תוך כמה ימים אני מביא את כל הסכום', 'לא!' אמרתי לו 'אין ממה לדבר! רק כאן ועכשיו! אם אינך יכול להביא את כל הסכום כאן ועכשיו אז לא!'.

רביה"ק זיע"א בכניסתו לאתר בניית המקווה בשושן פורים תשע"ד מלווה בנכדו הרב חיים מרדכי שליט"א

יכולת מביא על דעתו סכום עצום כ"כ בעבור שיקבל הבטחה... מה יכול להיות יותר ישרות מזה?.

רבינו הורה 'תתקשר איליו מיד ותאמר לו בשמי, שאיני מוכן לגעת באגורה אחת מכסף זה, אשר הוצאתי ממנו בגזילה וסחיטה, ושיאמר תיכף להיכן לשלוח הכסף, אבל ההוא אמר 'אני כבר נתתי את הכסף לרבי ואני לא לוקח חזרה אפילו פרוטה', אבל רבינו אמר 'תאמרו לו שאם הוא רוצה שיתנו צדקה לביהמ"ד או לכל מטרה צדקה אחרת, אבל אני לא רוצה להנות מזה אגורה אחת גם לא'.

זה לא עזר לההוא הרבה וכן הוה רבינו שלח לו חזרה את כל הסכום כסף.

למותר לציין שאותו הבחור התארס ימים ספורים לפני התקדש חג הפסח, פחות מחודש מפורים...

לאחר ששומעים סיפור כזה, נראה לי שכל מילה מיותרת...

זכורנו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

רביה"ק זיע"א בצאתו מאתר בניית המקווה בשושן פורים תשע"ד

הסכום הזה הרבי יבטיח, וכעת צריך הרבי להבטיח לבחור שיושע בשידוך'.

רבינו פונה לעברי ואומר לי 'מה נראה לך? לבסוף הוא הוציא ממני איזו שהיא הבטחה, אבל אני לא מוכן בשום אופן! אני לא רוצה להיות רבי גנב! וזהו ממש מעשה גניבה גזילה וסחיטה! ואסור לעשות כדבר הזה! לנצל לב נשבר ונדכה של יהודי הזקוק לישועה... וזה ממש לא היה כוונתי, ואמש בשוה"ט ההוא לא רצה לקחת חזרה את הכסף, ועכשיו מיד צריך לשלוח לו כספו בחזרה'.

הוכתי בתדהמה, הן ידוע שרבינו לא היה משופע בכסף, וכשמישהו שהוא בעל

רביה"ק זיע"א בסיום בניית המקווה בשושן פורים תשע"ד

וב"ה זה עבד הוא אכן הלך וחשבתני שב"ה יצאתי מהסיפור הזה, והמשכתני לקבל קויטלעך.

ויהי כעבור רבע שעה ההוא ניגש אלי... ובשמחה גדולה מודיע לי 'רבי הבאתי את כל הסכום שהרבי דרש'... ומניח בפני על השולחן את כל הסכום שנקבתני במזומן...

נהייתי אבוד לגמרי ולא ידעתי להשית עצות בנפשי מה לעשות, רבש"ע אכן אמרתי לו שאם יביא סכום כזה יש ממה לדבר, אבל לרגע לא התכוונתי שאכן ההוא יביא את הכסף, אמרתי זאת רק בכדי להתפטר ממנו, אמרתי לו 'במחילתך אבל אני לא התכוונתי שאכן תביא סכום כסף כזה, ואין אני מבקש בכלל כסף מאנשים בשום פנים ואופן, ובוודאי שלא סכומים כאלו', וניסיתי להחזיר לו כספו בפי אמתחתו, אבל ההוא התעקש ולא רצה לקחת את הכסף, ואני לא ידעתי מה לעשות, אמרתי לו 'אני מברך אותו בברכה טובה עד למאוד וקח את כספך חזרה', אבל ההוא דחק מאוד והתעקש ואמר 'אני הבאתי את הכסף עפ"י הדיבורים של הרבי, שהרבי אמר שאם אני יביא את

הגה"ק החיד"א זיע"א

◆ י"א אדר תקס"ו ◆

אחר כתי"ל ולמדום. במשך ימיו שימש כחמש שנים כ'חכם באשי' [רב הכולל] במצרים ונשא ברמה כהונה זו ולאחמ"כ שב ארצה. בשנת תקמ"א נטל שוב את מקל הנדודים למען יושבי העיר חברון והשתקע בעיר ליווראנו שבאיטליה ושם נשאר עד סוף ימיו. נודע כקדוש עליון מקובל אלוקי ואיש מופת, צדקתו ופרישתו וענוותנותו ייחודו כאיש מורם מעם וכרבן של כל ישראל. כמו"כ היה בקיא בחכמת הקבלה שהגיע לממדים מפליאים וכגודל חריפותו בנגלות כך היה רב חיליה בנסתרות התורה. בשנת תקס"ו חלה והתייסר ביסורים נוראים כמה חדשים, עד שבי"א אדר תקס"ו נאסף האור המאיר שהאיר במשך דור שלם את ישראל בתורתו וצדקתו וקברוהו בליווראנו שבאיטליה, בשנת תש"ך הועלו עצמותיו הק' לירושלים עיה"ק ומנו"כ בהר המנוחות.

◆◆◆

למשול בעצמי ולשלוט על רצוני אפילו שעה קלה. רבותי במטותא מכם אם יש את נפשכם לחלק כבוד לארץ הקודש, אינני רשאי למנוע, אבל לי לשמי עיניכם הרואות כי אינני כדאי וראוי לכבוד, הריני מבקש סליחה ומחילה, סיים מרן החיד"א מכל העובדים בבתי שני הגבירים ומבעלי הבתים, 'שהעזתי בהם פנים להפריע מנוחתם. ולשם תשובת המשקל הנני נודר בזה נדר גדול לאלקי ישראל, על דעת המקום ברוך הוא ועל דעת הקהל הקדוש הזה, שמהיום והלאה לא אוסיף לשאוף טבק כל עיקר מעתה ועד עולם, וה' הטוב יכפר בעדך'.

בשמעם את הדברים האלה, געו כל העם בבכיה גדולה. אמרו, מעולם לא נשמעה דרשה שתעורר להרהורי תשובה בכל הלבבות כדרשה זו שדרש מרן החיד"א באותה השבת.

פקחותו של החיד"א

מסופר על הגה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי זיע"א "החיד"א", שבאחד ממסעותיו לאיטליה הפליג עמו סוחר יהודי שהוביל למדינה זו מלאי גדול של

תולדותיו: הגה"ק מוה"ר חיים יוסף דוד אזולאי - החיד"א זצוקל"ה, נולד בשנת תפ"ד בירושלים לאביו רבי רפאל יצחק זרחיה אזולאי זצ"ל היה נינו של המקובל רבי אברהם אזולאי זצ"ל. אביו היה דור חמישי לאנוסי ספרד שעלה ממרוקו והתיישב בחברון. בבחרותו למד בישיבת יפאר ענוים אצל רבו המבוהק ר' יונה נבון זצ"ל, שלימדו והרגילו לכתוב תשובות בהלכה. כמו"כ למד בישיבת כנסת ישראל אצל הרה"ק האור החיים זצוק"ל, ולאחמ"כ הגיע לישיבתו של המקובל הגה"ק ר' שלום שרעבי זצוק"ל. כבר בנעורותיו והוא בן י"ז חיבר את ספרו 'שער יוסף' על מסכת הוריות, ובהיותו בן ל' כבר יצא שמו לתהילה בין כל קדושי הארץ. יצא רבות במשך ימיו למסעות חיזוק בעולם ולמטרות סיוע ליושבי ארה"ק, בין מסעותיו הגיע למצרים שם מצא עתיקות וביניהם כתי"ל של הרמב"ם ועיין בהם וזכר זאת כל חייו על לשונו, וכמו"כ בכל מקום שהגיע התחכה

הרגיעם באמרו שרק שכח משהו באולם הסעודה, נכנס ונטל את קופסת הטבק, ומיהר וחזר לבית מלונו. משהגיע לאכסניה שלו ושכב על משכבו נתן לעצמו דין וחשבון, מה עשה, בשביל קופסת טבק העיר משנתם את בני ביתו של הגביר, ואף את משרתי הבית שבודאי היו עייפים ויגיעים מעבודתם במשך היום, ומתוקה שנת העובד. מיד נתמלא כל לבו חרטה וצער גדול על המעשה אשר עשה, הניח את קופסת הטבק הצדה ושוב לא נגע בהוהדיר עצמו מן הריח, וכל הלילה נדדה שנתו מעיניו בשל רגשי נוחם ומוסר כליות.

למחרת בשבת בבוקר ציוה הרב להכריז בעיר שידרוש בבית הכנסת הגדול אחרי קריאת התורה וכל בני העיר יתאספו לשם. כשסיימו קריאת התורה, עלה הרב על הבימה ובקול ספוג דמעות סיפר לקהל כל אותו מעשה שהיה לו עם קופסת הטבק.

והמשין ואמר: 'רבותי, גם מקודם ידעתי גם ידעתי מיעוט ערכי הדל אדם מועט לעולם, אך מתוך מכשול הטבק שקרה לי נוכחתי כי חדל אישים הנני, שלא יכולתי

סיפור: מסופר על הגה"ק החיד"א זיע"א, שהיה רגיל להריח טבק, בכל עת ובכל זמן קופסת אבק הטבק לא זזה מידו כל היום. וגם בלילה היה ננער משנתו משעה לשעה, נוטל את ידיו ומריח מן הטבק וחוזר לישון. פעם בהיותו בדרך מסעיו כשד"ר שליח דרבנן מארץ הקודש בצרפת, שבת שבתו בביתו של אחד הגבירים, ולן אצל גביר שני כי כך היה המנהג, שהיו קונים בתרומה גדולה לטובת ארץ ישראל את הזכות שהשליח השד"ר יסעד או ילון אצל מישהו, ושנים זכו בו, אותה שבת אחד לסעודה ואחד ללינה.

הימים ימות החורף היו, שלגים ורוחות עזים השתוללו וסערו בחוץ. וכשניעור הרב כדרכו באמצע הלילה לשאוף טבק, חיפש וחיפש ולא מצא את קופסתו. בתוך כך נזכר כי שכח והשאיר קופסתו במקום הסעודה בבית הגביר השני. מיד התלבש בזריזות והלך למקום שסעד שם ודפק בשער. ירדו בני הבית לראות מי הדופק ונתחלחלו חיל רועדה בראותם כי מרן החיד"א בכבודו ובעצמו בא באמצע הלילה ובמזמזמ אויר כזה. הרב

נמצא בפרשת "החודש הזה לכם" בשמות י"ב.

הרהר הרב שעה ארוכה עד שנתחוויר לו כי במלה "שמו"ת" התכוון החיד"א לראשי התיבות "שנים מקרא ואחד תרגום", עיין הרב בתרגום אונקלוס על אותו פסוק ומצא שם "מתניכם חגורים" "חרציכון יהון אסירין", עמד ופירש לעצמו את דברי התרגום חריצי הגבינה יהיו אסורים.

מיד ציוה הרב לאסור את הסוחר בבית המאסר שברשות הקהילה, ולאחר חקירה בענין הודה הסוחר שהוציא את ה"הכשר" מידי החיד"א בדרכי כפייה ואלימות. קם הרב ממקומו בהתרגשות ובירן "ברוך שחלק מחכמתו ליראיו".

ובסיום הוסיף: 'הכותב וחותר ביום ג' לסדר "וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים" וגו' בספר שמו"ת שנת תקי"ג'.

כשהגיע הסוחר לאיטליה, פירסם ברבים שבידו גבינה מארץ הקודש הכשרה למהדרין מן המהדרין, בהכשר הגאון המפורסם בכל תפוצות ישראל החכם חיד"א.

כנהוג בישראל הוזמן הסוחר להציג את ה"הכשר" שבידו בפני רב המקום, הרב קרא בעיון רב את נוסח ה"הכשר" שהוגש לו, וכשהגיע למשפט המסיים, תמה על שום מה הוסיף החיד"א את המלים "בספר שמו"ת" לאחר הזכרת הכתוב "וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים", הרי כל אדם יודע שפסוק זה

גבינה לא כשרה, השתדל הסוחר להשיג מן החיד"א "הכשר" לסחורתו, כדי שיקל עליו למכור אותה בקהילות ערי איטליה.

אולם החיד"א ידע שאין הגבינה כשרה ודחה בתוקף הצעות מפתות שונות מצד הסוחר, כיון שכך החליט האיש לכפות על החיד"א הוצאת "הכשר" בכח הזרוע, הוא שכר כמה ממלחי האניה ואלה התנפלו על החיד"א באמצע הלילה, ואיימו להשליכו לתוך הים אם לא יתן לסוחר את מבוקשו.

בלית ברירה נאות החיד"א להוציא כתב "הכשר" לסחורתו של האיש הרשע, וכתב לאמור 'הגבינה של פלוני כשרה למהדרין יאכלו עונים וישבעו וכו'.

נדבת

ידידנו הנכבד

הר"ר **יעקב יוסף קין** הי"ו
לדגל נישואי בנו בשעתו מצ"צ
יה"ד שיזכו לבנות בית נאמן בישראל, עם דורות ישרים טובים, ויזכה לדורות מרים ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה

נדבת

ידידנו הנכבד

הר"ר **צבי מיימון** הי"ו
לדגל הולדת בנו למול"ט
יה"ד שיזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים, ויזכה לדורות מרים ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה

לטובת נשמת

הרה"צ ר' **יצחק**

בן הרה"ק ר' דוד משה
מקדעטשניף
זכר עדיק לברכה
הונצח ע"י ידידנו הנכבד והנעלה
הרה"ח **חיים מילר** הי"ו

מה שמחה במעשים

ברכת מזל טוב

שנרה בזה לידידנו הנכבדים

- הי"ד **יששכר ויט** שליט א
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו למול"ט
- הי"ד **צבי מיימון** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו למול"ט
- הי"ד **יעקב יוסף קין** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל נישואי בנו
- הי"ד **אברהם גבריאלוב** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו למול"ט
- הי"ד **ברוך שמחה בנעלוניץ** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו
- הי"ד **שלמה זלמן גלבן** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו למול"ט
- הי"ד **נחמיה אלביליה** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו
- הי"ד **אוריאל טורמצי** הי"ו
קדיק וישלם תנב"א
לדגל הולדת בנו

יה"ד שידו מכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה, עם שמחות תמיד באהליהם

בזרה כבוד ובחירת קודש
אשר ברכת מזל טוב נאמנה
קדם אבינו רועינו עטרת ראשינו

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לדגל השמחה השרויה במעונו בלידת נכדו
בן לבנו ידיד נפשי ודעי

הרב חיים מרדכי שליט"א

יה"ד שיזכו אביו ואמו לגדלו לתורה לחופה
ולמעשים טובים בדרך רבוק"ק, וידוהו כ"ק
אדמו"ר שליט"א רוב נחת דקדושה מערך בריות
נופא ונהורא מעליא.

בקידה אל מול פני אקודש
רפאל בן חיה שרה
שטיין

לזכות אברהם ישעיה בן ציון בן חיה גילה

להצלחה בכל העניינים ברוחניות ובגשמיות, אושר ועושר וסיעוקא רשמיא מרובה אמן